

ТЕОРІЯ СТАТИСТИКИ

Ю. ЯНСОНА,

ДОЦЕНТА НА ПРАВОСЛАВНО-КАТОЛИЧЕСКОМУ УНИВЕРСИТЕТУ, ЧЛЕНА МЕДИУНАРОДНОГО
СТАТИСТИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА.

НОВОЕ ИЗДАНИЕ

СЪ 13-ю ДИАГРАММАМИ ВЪ ТЕКСТѢ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

—
1891.

THEORIE DER STATISTIK

LEHR- UND HANDBUCH

für

STUDIENDE UND BEAMTE

VON

J. JAHNSON,

Prof. Professor an der Kaiserlichen Universität zu St. Petersburg, Mitglied des
Internationalen Statistischen Instituts.

DRITTE UMGEARBEITETE UND VERMEHRTE
AUFLAGE.

Mit 18 Holzschnitten im Texte.

ST. PETERSBURG.

Buchdruckerei SCHRÖDER, Erbsenstrasse, 49.

1891.

ОГЛАВЛЕНИЕ.

СТРАН.

Введение I. Опредѣленіе статистики.	1
---	---

I. Главные моменты въ исторіи научной статистики.	4
---	---

Система у древних народов 4. Средне вѣка 5. Систематизація статистическаго матеріала въ Германіи въ концѣ XVII вѣка. Конрадъ Г. Государственныя въѣзды въ университетахъ, Ахенъ 10. Шенеръ 12. Начало математической школы, Граунтъ, Бетъ, Пашей 13. Зиссманнъ 17. Вліяніе теоріи вѣроятностей и логической философіи Бента на успѣхи математической школы 19. Бента 26. Его воспитанники: Дафъ, Герри, Вагнеръ 32. Новѣйшая статистическая школа въ Германіи, Рамелъсъ 39.

Отдѣлъ I. О статистическомъ наблюдѣніи	43
--	----

1. Методы наблюденія вообще 43. Сущность массоваго наблюденія 47. Достоинства массоваго наблюденія 48. Особенности массоваго наблюденія въ приложеніи къ общественнымъ явленіямъ 51. Внутренніе и внѣшніе условія, обеспечивающія успѣшность наблюденія 61.

Отдѣлъ II. О статистическихъ учрежденіяхъ. I. Исторія и теорія	65
--	----

Статистическія учрежденія въ древности и въ средніе вѣка 65. Различіе статистическихъ учреждений во Франціи и др. европейскихъ государствахъ съ XVII до начала XIX вѣка 71. Вліяніе статистическихъ конгрессовъ на устройство статистическихъ учреждений въ настоящее время 76. Теоретическія начала правильнаго устройства административной статистики 80.

II. Устройство статистическихъ учреждений европейскихъ государствъ	84
--	----

1. Швейц 86; 2. Соединенное Королевство 90; 3. Франція 94; 4. Бельгія 100; 5. Италія 103; 6. Германская Имперія 107; 7. Венгрія 111; 8. Австрія 125; 9. Нидерланды 128; 10. Данія 129; 11. Норвегія 130; 12. Швейцарскій союзъ 130; 13. Испанія, Португалія 132; Государства балканскаго полуострова 133; 16. Россійская Имперія. Общее положеніе административной статистики 134. Историческій

очеркъ 136. Центральные органы общей статистики 141. Дѣятельность центрального статистическаго комитета 147. Мѣстные органы 150. Низшіе органы 159. Статистическія учрежденія, неподвѣдомственные М. В. Д. 161. Особыя статистическія учрежденія въ нѣкоторыхъ частяхъ Имперіи 166. Земскія статистическія учрежденія 172. Городскія статистическія бюро 182. 17. Соединенные Штаты Сѣв. Америки 18. Международный статистическій институтъ 190. Исторія статистическихъ конгрессовъ 190. Постоянная коммиссія 195. Основаніе международнаго статистическаго института 199.

Отдѣлъ III. О приѣмахъ статистическаго наблюденія . . . 204

I. О приѣмахъ наблюденія вообще 204; II. О переписяхъ 208; III. О переписяхъ населенія 210; IV. Переписи населенія: А) въ Англіи 220; В) Франціи 230; С) Бельгіи 242; D) Германской Имперіи 248; E) Очеркъ производства переписей въ Австро-Венгріи, Швейцаріи и др. государствахъ Западной Европы 262; F) Россіи. Исторія ревизій 269. Проектъ будущей переписи 279. V. Переписи въ приложеніи къ наблюденію другихъ явленій общественнй жизни. А) Статистика жилищъ 281; B) Статистика сельскаго хозяйства 285; C) Статистика промышленности 299. VI. Цензы въ Соединенныхъ Штатахъ Сѣверной Америки 308; VII. О текущихъ записяхъ вообще 316; VIII. Текущіе списки населенія 321. А) Швеція 322; B) Бельгія 323; C) Пруссія 328; D) Россія 332 IX. Записи по эмиграціи 338; X. Статистика естественнаго движенія населенія (акты состояній или метрики) 340. Исторія 342. 1) Государства съ гражданской регистраціей актовъ состояній: А) Франція 350; B) Соединенное Королевство 358; C) Германская Имперія 363; 2) Государства съ церковной регистраціей актовъ состояній: А) Швеція 373; B Норвегія, C) Данія 374; D) Португалія, E) Венгрія, F) Сербія, G) Австрія 375; H) Россія. Исторія метрикъ 376; Дѣйствующее законодательство 378; Статистическая отчетность 390. XI. Записи по статистикѣ санитарной 395; 1. Статистика причинъ смертей 398; 2. Статистика больницъ 412; 3 Статистика заболѣваній инфекціонными болѣзнями 417. XII. Записи по статистикѣ уголовной 422.

Отдѣлъ IV. Сводна наблюденій и изданіе матеріаловъ . 436

I. Системы и способы сводки 436. II. Изданіе статистическаго матеріала 459.

Отдѣлъ V. Научная обработка статистическаго матеріала. 466

I. Критика и подборъ матеріала 466. II. Методъ научнаго изслѣдованія въ статистикѣ, понятіе о законѣ и причинѣ: 1) О методахъ изслѣдованія вообще 470. 2) Смысль закона и причины въ статистикѣ 482. 3) Значеніе теоріи вѣроятностей для статистики 489. III. О производныхъ величинахъ 492. А) Среднія величины, способъ вычисленія ихъ. Опредѣленія степени точности наблюденій и точности среднихъ 494. B) Относительныя величины 509. C) Ряды 515. IV. Графическіе приемы анализа: картограммы 528, диаграммы 542, карто-диаграммы 557.

INHALTS-VERZEICHNISS.

	Seite.
Einleitung. Begriffsbestimmung der Statistik	1
Geschichtliche Entwicklung der wissenschaftlichen Statistik.	4
Statistik im Alterthum und Mittelalter 4. Universitätsstatistik in Deutschland. Caring 7. Deutsche Schule der Statistik oder der Statistik. Achenwall, Schöner M. Mathematische Schule. Graunt, Bern, Haller, H. Stensiel 17. Einfluss der Mathematiker und der positiven Philosophie von Aug. Comte auf die Weltanschauung Quetlet's 18. A. Quetlet und seine Theorie des mittleren Menschen und des corps social 20. Nachfolger Quetlet's, Dufaut, Guerry, Wagner 32. Neue Schule der Statistik in Deutschland. Rümelin 39	
Erste Abtheilung. Die statistische Beobachtung	43
Allgemeine Bedingungen einer wissenschaftlichen Beobachtung. Massenbeobachtung als besonderer Art wissenschaftlicher Beobachtung. Begriff, Anwendbarkeit und Grenze der Massenbeobachtung. Massenbeobachtung in ihrer Anwendung auf das Socialleben. Innere und äussere Bedingungen des Erfolges in ihrer Anwendung.	
Zweite Abtheilung. Die Organisation der amtlichen Statistik.	
I. Geschichte und Theorie	65
II. Die Organisation der amtlichen Statistik in den europäischen Staaten	84
1) Schweden 86; 2) Grossbritannien und Irland 90. 3) Frankreich 94. 4) Belgien 100. 5) Italien 103; 6) Deutsches Reich 107. 7) Ungarn 121. 8) Oesterreich 125; 9) Niederlande 128; 10) Dänien 129; 11) Norwegen. 12) Schweiz 130; 13) Spanien 132; 14) Portugal 132. 15) Balkan Länder 133. 16) Das Russische Reich. Geschichte und Organisation der Central- und Provinzialorgane; statistische Organisation in den Landschafts-Behörden und in den Grossstädten 134. 17) Vereinigte Staaten von Nord-Amerika 185. 18) Einrichtungen für Förderung der internationalen Statistik. Statistische Congresse, internationales statistisches Institut 190.	
Dritte Abtheilung. Die Methoden der statistischen Beobachtung	204
I. Allgemeine Lehre über die Methoden der statistischen Beobachtung 204	
II. Die Zählungen 208. III. Die Bevölkerungszählungen. Theorie derselben 210. IV. Das Verfahren bei den Bevölkerungszählungen: A) in	

England 220; B) in Frankreich 230; C) in Belgien 242; D) im Deutschen Reiche 248; E) in anderen europ. Staaten 262; F) die Revisionen in Russland 269. V. Die Zählungen in Anwendung zu den anderen socialen Erscheinungen: A) Zählung der Wohnungen 281; B) landwirthschaftliche Zählungen 285; C) Berufszählungen 299; VI. Der Census in den Vereinigten Staaten von Nord-Amerika 308. VII. Die laufende Registerführung im Allgemeinen 316. VIII. Die Statistik der mechanischen Bewegung der Bevölkerung. Die Register der Bevölkerung: A) in Schweden 322; B) in Belgien 323; C) in Preussen 328; D) in Russland 332; IX. Statistische Ausweise über Emigration 338. X. Die Statistik der natürlichen Bewegung der Bevölkerung (die Standesregister) 340. Geschichte der Kirchenbücher 342. 1) Führung der Standesregister: A) in Frankreich 350; B) in Grossbritannien 358; C) im deutschen Reiche 363; 2) Führung der Kirchenbücher: A) in Schweden 373; B) Norwegen; C) Danien 374; D) Portugal; E) Ungarn; F) Serbien; G) Oesterreich 375; H) in Russland 376. XI. Die Register, betreffend die Mortalität und Morbidität der Bevölkerung 395. 1) Statistik der Todesursachen 398; 2) Statistik der Heilanstalten 412. 3) Statistik der epidemischen Krankheitsfälle 417. XII. Registrirung im Gebiete der Criminalstatistik (Frankreich, Deutschland, Italien und Russland) 422.

Vierte Abtheilung. Ausbeutung des statistischen Urmaterials und Veröffentlichung der Zusammenstellungsresultate. 436

I. Das centralisirte und decentralisirte System der Zusammenstellungsarbeit und das Verfahren bei der Zusammenstellung 436. Die Veröffentlichung des Beobachtungsergebnisses 459.

Fünfte Abtheilung. Die wissenschaftliche Bearbeitung des statistischen Materials 443

Ueber die Kritik und Auswahl des Materials 466. Logische Methode der wissenschaftlichen Untersuchung 470. Begriff «des Gesetzes» und «der Ursache» in der Statistik 482. Bedeutung der Wahrscheinlichkeitsrechnung 489. Die Durchschnittszahlen (mittlere Werthe) deren Berechnung und die Ermittlung der Schwankungscoefficienten 494. Die Ableitung relativer Zahlen (Verhältnisszahlen) 509. Die Reihezahlen und die Messung der Stabilität der statistischen Reihen 515. Die Darstellungsmittel der Statistik. Die Kartogramme 528. Die Diagramme 542 und die Kartodiagramme 557.